

Valsts ieņēmumu
dienests

Informatīvais materiāls

Nodokļi no jūrnieku, kuri nodarbināti uz starptautiskos pārvadājumos izmantojama kuģa, ienākumiem

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis

Par mēnesi, kurā persona ir nodarbināta uz starptautiskos pārvadājumos izmantojama kuģa, minētās personas ienākumi, par kuriem maksājams algas nodoklis, ir uz darba attiecību pamata gūtā ienākuma daļa šādā apmērā:

- virsniekiem – Ministru kabineta noteikto 2,5 mēnešu minimālo darba algu apmērā (2019. un 2020.gadā – 1075 *euro*);
- pārējam personālam – Ministru kabineta noteikto 1,5 mēnešu minimālo darba algu apmērā (2019. un 2020.gadā – 645 *euro*).

Mēneša minimālo darba algu nosaka Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumi Nr.656 "Noteikumi par minimālo mēneša darba algas apmēru normāla darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu". 2019. un 2020.gadā mēneša minimālā darba alga ir 430 *euro*.

Ja personu nodarbina darba devējs, kurš ir Latvijas Republikas rezidents un kura pienākums ir ieturēt iedzīvotāju ienākuma nodokli izmaksas vietā, un personai nerodas pienākums piemaksāt iedzīvotāju ienākuma nodokli saistībā ar progresīvās likmes vai gada diferencētā neapliekamā minimuma piemērošanu, personai gada ienākumu deklarācija obligāti nav jāiesniedz.

Savukārt, ja personu nodarbina darba devējs, kurš nav Latvijas Republikas rezidents un kura pienākums nav ieturēt iedzīvotāju ienākuma nodokli izmaksas vietā, personai līdz nākamā gada 1.jūnijam, bet, ja gada ienākumi pārsniedz 2019. vai 2020.gadā – 62 800 *euro*, – no 1.aprīļa līdz 1.jūlijam, Valsts ieņēmumu dienestā (turpmāk – VID) ir jāiesniedz gada ienākumu deklarācija.

Ienākumam piemēro progresīvo iedzīvotāju ienākuma nodokļa (turpmāk – nodoklis) likmi:

- 20 % – gada ienākumam līdz 20 004 *euro*;
- 23 % – gada ienākuma daļai, kas pārsniedz 20 004 *euro*, bet nepārsniedz 2019. vai 2020.gadā 62 800 *euro*);
- 31,4 % – gada ienākuma daļai, kas pārsniedz 2019. vai 2020.gadā 62 800 *euro*.

Jūrnieku, kuri nodarbināti uz starptautiskos pārvadājumos izmantojamiem kuģiem, ienākumiem ir piemērojami:

- attaisnotie izdevumi;
- gada diferencētais neapliekamais minimums;
- nodokļa atvieglojumi.

Ir šādi attaisnotie izdevumi:

- valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas;
- izdevumi par izglītību un ārstniecisko pakalpojumu izmantošanu;
- ziedojumi un dāvinājumi, t.sk. politiskajām partijām;
- iemaksas privātajos pensiju fondos un dzīvības apdrošināšanas (ar līdzekļu uzkrāšanu) prēmiju maksājumi.

Gada diferencētais neapliekamais minimums tiek aprēķināts atbilstoši Ministru kabineta noteikumos par neapliekamā minimuma un nodokļa atvieglojuma apmēru iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķināšanai noteiktajai formulai. Gada diferencētā neapliekamā minimuma apmēra noteikšanai ņem vērā visus personas gada ienākumus (tai skaitā ienākumus no saimnieciskās darbības), izņemot neapliekamos ienākumus, saimnieciskās darbības ieņēmumus, par kuriem maksā patentmaksu, un ienākumu, par kuru maksā mikrouzņēmumu nodokli.

Gada apliekamā ienākuma apmērs, virs kura nepiemēro gada diferencēto neapliekamo minimumu, 2019.gadā – 13 200 *euro*, 2020.gadā – 14 400 *euro*.

Nodokļa atvieglojumi par apgādībā esošu personu – 2019.gadā 230 *euro* mēnesī, 2020.gadā 250 *euro* mēnesī

Nodoklis budžetā jāiemaksā ne vēlāk kā 15 dienu laikā no likumā noteiktās deklarācijas iesniegšanas dienas. Ja aprēķinātā nodokļa summa pārsniedz 640 *euro*, to var iemaksāt budžetā trijās reizēs – līdz 16.jūnijam, 16.jūlijam un 16.augustam, iemaksājot katru reizi trešo daļu no šīs summas. Ja aprēķinātā nodokļa summa pārsniedz 640 *euro* un gada ienākumi pārsniedz 62 800 *euro*, to var iemaksāt budžetā trijās reizēs – līdz 16.jūlijam, 16.augustam un 16.septembrim, iemaksājot katru reizi trešo daļu no šīs summas.

Par nodokļa maksājuma samaksas termiņa nokavējumu tiks aprēķināta nokavējuma nauda – no laikā nenomaksātā pamatparāda 0,05 procenti par katru nokavēto dienu.

Gada ienākumu deklarāciju droši un ērti ir iesniegt Elektroniskās deklarēšanas sistēmā (EDS) (<https://www.vid.gov.lv/lv/elektroniskas-deklaresanas-sistema>).

Gada ienākumu deklarācijas un tās pielikumu (turpmāk – deklarācija) veidlapu paraugus un to aizpildīšanas kārtību nosaka Ministru kabineta 2018.gada 30.oktobra noteikumi Nr.662 "Noteikumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa deklarācijām un to aizpildīšanas kārtību".

NODOKĻI NO JŪRNIĒKU, KURI NODARBINĀTI UZ STARPTAUTISKOS PĀRVADĀJUMOS IZMANTOJAMA KUĢA, IENĀKUMIEM

Jūrniekam, kurš guvis ienākumus ārvalstīs un nav guvis citus ar nodokli apliekamus ienākumus Latvijā, ir jāaizpilda gada ienākumu deklarācijas **D2¹ pielikums** "Fiziskās personas (jūrnieka), kas ir nodarbināta (darba attiecībās) uz starptautiskos pārvadājumos izmantojama kuģa, ārvalstīs gūtie ienākumi".

1.piemērs

Jūrnieks (virsnieks) uz starptautiskos pārvadājumos izmantojama Bolīvijas kuģa laika periodā no 2019.gada 10.marta līdz 2019.gada 15.jūnijam saņēma 6580 euro un no 2019.gada 1.septembra līdz 5.decembrim uz Singapūras kuģa saņēma ienākumu 8000 euro.

D2¹ pielikumu aizpilda šādi:

- 1.ailē "Personas (jūrnieka), kas ir nodarbināta (darba attiecībās) uz starptautiskos pārvadājumos izmantojama kuģa, ienākumu gūšanas vieta" norāda valsti, kurā gūti ienākumi (Bolīvija un Singapūra), kā arī informāciju par ienākuma izmaksātāju (darba devēja – juridiskās personas – nosaukumu un adresi);
- 2.ailē "Bruto ieņēmumi" norāda naudas izteiksmē visus gadā gūtos ienākumus, ko guvis jūrnieks, strādājot uz starptautiskos pārvadājumos izmantojama kuģa (6580 + 8000 = 14 580);
- 3.ailē "Ienākumu gūšanas periods" norāda ienākumu gūšanas perioda sākuma datumu un beigu datumu. Ja jūrnieks gadā ir bijis nodarbināts vairākus periodus (ar pārtraukumiem), par katru nodarbinātības periodu aizpilda atsevišķu rindu (10.03.2019.–15.06.2019. un 01.09.2019.–05.12.2019.);
- 4.ailē "Mēneša minimālajai darba algai piemērojamais koeficients" norāda mēneša minimālajai darba algai piemērojamo koeficientu, kas atbilst likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 8.panta ceturtajā daļā noteiktajām normām: virsniekiem – 2,5, pārējam personālam – 1,5;
- 5.ailē "Nodarbinātības periodā ar nodokli apliekamais ienākums" norāda jūrnieka nodarbinātības periodā gūto ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamo ienākumu, ko aprēķina, minimālo mēneša darba algu reizinot ar 4.ailē norādīto koeficientu un reizinot ar nodarbinātības periodu, kas izteikts mēnešos un dienās. Ja nostrādāts nepilns mēnesis, vienas dienas normu aprēķina, mēneša normu dalot ar kalendāra dienu skaitu mēnesī ((430 x 2,5 : 31) x 22 + (430 x 2,5) x 2 + (430 x 2,5 : 30) x 15 = 3450,40 euro un (430 x 2,5) x 3 + (430 x 2,5 : 30) x 15 = 3398,39 euro) (EDS dati tiek aprēķināti automātiski);
- 6.ailē "Aprēķinātais nodoklis (pēc Latvijas Republikā noteiktās likmes) – nodokļa likme" norāda iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmi (EDS dati tiek aprēķināti automātiski);

NODOKĻI NO JŪRNIĒKU, KURI NODARBINĀTI UZ STARPTAUTISKOS PĀRVADĀJUMOS IZMANTOJAMA KUĢA, IENĀKUMIEM

- 7.ailē "Aprēķinātais nodoklis (pēc Latvijas Republikā noteiktās likmes) – summa *euro*" norāda nodokļa summu, kas aprēķināta, apliekamos ienākumus (5.aile) reizinot ar nodokļa likmi (6.aile) (EDS dati tiek aprēķināti automātiski);

- 8.aili "Ārvalstī samaksātais nodoklis" aizpilda, ja no darbinieka ienākuma ir ieturēts (samaksāts) nodoklis ārvalstī. Norāda ārvalstī samaksātā nodokļa daļu atbilstoši ienākumam, no kura aprēķina nodokli Latvijas Republikā. Ja nodoklis ārvalstī nav ieturēts (samaksāts), 8.aili neaizpilda.

Iesniedzamā informācija											
D1											
D1'											
D2											
D2'											
D3											
D3'											
D4											
D											
Fiziskās personas (jūrnieka), kas ir nodarbināta (darba attiecībās) uz starptautiskos pārvadājumos izmantojama kuģa, ārvalstīs gūtie ienākumi											
Personas (jūrnieka), kas ir nodarbināta (darba attiecībās) uz starptautiskos pārvadājumos izmantojama kuģa, ienākumu gūšanas vieta			Bruto ienēmumi (LV valūtā)	Ienākumu gūšanas periods		Mēneša minimālajai darba algai piemērojamais koeficients	Nodarbinātības periodā ar nodokli apliekamais ienākums	Aprēķinātais nodoklis (pēc Latvijas Republikā noteiktās likmes)		Ārvalstī samaksātais nodoklis (LV valūtā)	
Valsts	Ienākumu izmaksātāja juridiskais nosaukums	Ienākumu izmaksātāja adrese		No	Līdz			nodokļa likme (procentos)	summa (LV valūtā)		
1a	1b	1c	2	3a	3b	4	5	6	7	8	
1	BO	Shipping	Santakrus....	6580,00	10.03.2019	15.06.2019	2,5 - virsniel	3450,40	20,0	690,08	0,00
2	SG	Maritime	Singapur.....	8000,00	01.09.2019	05.12.2019	2,5 - virsniel	3398,39	20,0	679,68	0,00

Ja fizisko personu (jūrnieku) nodarbina citas valsts komersants uz Starptautiskajā kuģu reģistrā reģistrēta kuģa (piemēram, Norvēģijas) un ietur iedzīvotāju ienākuma nodokli, ieturētais (samaksātais) iedzīvotāju ienākuma nodoklis ārvalstī tiek ņemts vērā proporcionāli, piemērojot ārvalstī ieturētajam (samaksātajam) nodoklim piemēroto procentu likmi.

2.piemērs

Latvijas rezidents laika periodā no 2019.gada 1.oktobra līdz 2019.gada 30.novembrim saņēma 8000 euro par matroža pienākumu pildīšanu uz Norvēģijas Starptautiskajā kuģu reģistrā reģistrēta kuģa. Par šo periodu Norvēģijā tika samaksāts nodoklis (nodokļa likme 10 %) 1000 euro.

Nosakot Latvijas budžetā maksājamo iedzīvotāju ienākuma nodokļa summu, drīkst atskaitīt tikai tādu tā daļu, kas atbilst ienākumam, no kura aprēķināts iedzīvotāju ienākuma nodoklis Latvijā. Attiecīgi, ja Latvijā ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamais objekts ir 1290 *euro* (430 *euro* x 2 x 1,5), tad drīkst atskaitīt tikai tādu ārvalstī samaksāto nodokļu daļu, kas proporcionāli atbilst Latvijā ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamam ienākumam (1290 *euro* : 8000 *euro* = 0,16), konkrētajā gadījumā 160 *euro* (1000 *euro* x 16 %).

Deklarācijas D2¹ pielikumā norāda:

- 1.ailē "Personas (jūrnieka), kas ir nodarbināta (darba attiecībās) uz starptautiskos pārvadājumos izmantojama kuģa, ienākumu gūšanas vieta" – Norvēģija;
- 2.ailē "Bruto ieņēmumi" – 8000 *euro*;
- 3.ailē "Ienākumu gūšanas periods" – 01.10.2019.–30.11.2019.;
- 4.ailē "Mēneša minimālajai darba algai piemērojamais koeficients" – 1,5;

NODOKĻI NO JŪRNIĒKU, KURI NODARBINĀTI UZ STARPTAUTISKOS PĀRVADĀJUMOS IZMANTOJAMA KUĢA, IENĀKUMIEM

- 5. ailē "Nodarbinātības periodā ar nodokli apliekamais ienākums" – 1290 *euro*;
- 6. ailē "Aprēķinātais nodoklis (pēc Latvijas Republikā noteiktās likmes) – nodokļa likme" norāda iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmi (EDS dati tiek aprēķināti automātiski);
- 7. ailē "Aprēķinātais nodoklis (pēc Latvijas Republikā noteiktās likmes) – summa *euro* nodokļa likme" – 258 *euro*;
- 8. ailē "Ārvalstī samaksātais nodoklis" – 160 *euro*.

iesniedzamā informācija											
D1											
D1*											
D2											
D2*											
D3											
D3*											
D4											
D											
Fiziskās personas (jūrnieka), kas ir nodarbināta (darba attiecībā) uz starptautiskos pārvadājumos izmantojama kuģa, ārvalstīs gūtie ienākumi											
Personas (jūrnieka), kas ir nodarbināta (darba attiecībā) uz starptautiskos pārvadājumos izmantojama kuģa, ienākumu gūšanas vieta			Bruto ienākumi (LV valūtā)	Ienākumu gūšanas periods		Mēneša minimālajai darba algai piemērojamais koeficients	Nodarbinātības periodā ar nodokli apliekamais ienākums	Aprēķinātais nodoklis (pēc Latvijas Republikā noteiktās likmes)		Ārvalstī samaksātais nodoklis (LV valūtā)	
Valsts	Ienākumu izmaksātāja juridiskais nosaukums	Ienākumu izmaksātāja adrese		No	Līdz			nodokļa likme (procentos)	summa (LV valūtā)		
1a	1b	1c	2	3a	3b	4	5	6	7	8	
1	NO	Limited..	Oslo...	8000,00	01.10.2019	30.11.2019	1,5 - ierindni	1290,00	20,0	258,00	160,00

Kad aizpildīts deklarācijas D2¹ pielikums, EDS dati tiek automātiski ielasīti D deklarācijā.

Gada ienākumu deklarācijā D norāda:

- 2. rindā "Apliekamie ienākumi: ārvalstīs gūtie ienākumi" norāda deklarācijas D2¹ pielikuma 5. ailes "Nodarbinātības periodā ar nodokli apliekamais ienākums" rindā "Kopā" norādīto summu (EDS dati tiek aprēķināti automātiski);
- 20. rindā "Piemaksa" norāda rezumējošā kārtībā budžetā iemaksājamo summu (EDS dati tiek aprēķināti automātiski).

Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas

Valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu (turpmāk – obligātās iemaksas) no jūrnieku, kurus nodarbina Latvijas komersants, ienākumiem veic darba devējs vispārējā kārtībā, 11 % obligāto iemaksu darba ņēmēja daļu ieturot no algas daļas un 24,09 % obligāto iemaksu veicot no saviem līdzekļiem.

Ja fizisko personu nodarbina uz starptautiskos pārvadājumos izmantojama kuģa, kurš kuģo ar Eiropas Savienības, Eiropas Ekonomikas zonas valsts vai Šveices Konfederācijas karogu, obligātās iemaksas Latvijā netiek veiktas, jo jūrnieki ir sociāli apdrošināmi valstī, ar kuras karogu kuģo kuģis.

Obligātās iemaksas Latvijā var veikt darba devējs vai arī šo pienākumu var pildīt pats darbinieks, ja viņš un darba devējs ir savstarpēji vienojušies. Lai veiktu obligātās iemaksas, darba devējam vai darbiniekam ir jāreģistrējas kā obligāto iemaksu veicējam Latvijā.

Citas dalībvalsts darba devējs ar personu, kurai piemēro Latvijas Republikas normatīvos aktus, var vienoties, vai persona veiks obligātās iemaksas pati vai ar darba devēja starpniecību. Par vienošanos citas dalībvalsts darba devējs informē VID. Ja obligātās iemaksas veic darba devējs, tad tas reģistrējas VID kā obligāto iemaksu veicējs,

NODOKĻI NO JŪRNIĒKU, KURI NODARBINĀTI UZ STARPTAUTISKOS PĀRVADĀJUMOS IZMANTOJAMA KUĢA, IENĀKUMIEM

iesniedzot informāciju, kurā norādīts darba devēja nosaukums, reģistrācijas numurs (citā dalībvalstī) un juridiskā adrese.

Ja jūrniekam saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2004.gada 29.aprīļa Regulu (EK) Nr.883/2004 par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu ir piemērojami Latvijas Republikas tiesību akti – izsniegts A1 sertifikāts – un persona ir vienojusies, ka obligātās iemaksas veiks pati, tad darba ņēmējs tās veic iekšzemes darba ņēmēja pie darba devēja – ārvalstnieka – statusā.

Ja fizisko personu nodarbina Norvēģijas komersants uz Norvēģijas Starptautiskajā kuģu reģistrā reģistrētiem kuģiem, obligātās iemaksas veic pats jūrnieks – darba ņēmējs – kārtībā, kāda noteikta iekšzemes darba ņēmējam, kuru nodarbina darba devējs – ārvalstnieks.

Latvijas kompetentā institūcija sociālā nodrošinājuma jomā ir Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (turpmāk – VSAA).

VSAA, saņemot iesniegumu no Norvēģijas kuģu īpašnieka, viņa vietējā pārstāvja vai jūrnieka, izdod sertifikātu, kurā noteikts, ka uz attiecīgo personu turpina attiekties Latvijas sociālās drošības normatīvie akti, un laika periods, kurā minētie normatīvie akti tiks piemēroti. Vienu šī sertifikāta kopiju VSAA nosūta darba ņēmējam, vienu – darba devējam.

Iekšzemes darba ņēmējs pie darba devēja – ārvalstnieka – 10 dienu laikā pēc līguma noslēgšanas reģistrējas kā nodokļu maksātājs VID (uzrādot personu apliecinošu dokumentu un noslēgto līgumu).

Iekšzemes darba ņēmēja pie darba devēja – ārvalstnieka – obligāto iemaksu likme 2019.gadā vispārējā gadījumā ir 35,09 %.

Iekšzemes darba ņēmējs pie darba devēja – ārvalstnieka – obligātās iemaksas veic un iesniedz ziņojumus par veiktajām iemaksām līdz ceturksnim sekojošā mēneša 15.datumam, t.i., līdz 15.aprīlim, 15.jūlijam, 15.oktobrim, 15.janvārim.

Ziņojuma veidlapa ir atrodama VID tīmekļa vietnē www.vid.gov.lv sadaļā "Nodokļi" – "Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas" – "Veidlapas un iesniegumi" – "[Ziņojums par pašnodarbinātā vai iekšzemes darba ņēmēja pie darba devēja – ārvalstnieka, vai ārvalstu darba ņēmēja pie darba devēja – ārvalstnieka valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām](#)".

24.03.2020.

Informāciju sagatavoja
Valsts ieņēmumu dienesta
Nodokļu pārvalde